

PERSBERICHT

Tiel : 11 oktober 2017
Kenmerk : Team Communicatie | NRoelen
Onderwerp :

3800 jaar oude grafheuvels gevonden bij opgravingen in Tiel

Grafheuvels zijn vooral bekend van de zandgronden, maar komen veel minder voor in het rivierengebied. Verrassend was dan ook de vondst van twee circa 3800 jaar oude grafheuvels uit de Bronstijd bij de archeologische opgravingen op bedrijvenpark Medel in Tiel. Het is uniek dat er nog zoveel skeletten bewaard zijn gebleven in grafheuvels. Dat levert een zeldzame kans om door verder onderzoek meer te weten te komen over de vroegere bewoners van het gebied.

De grafheuvels zijn heel groot, ruim 20 m in doorsnede. Opvallend is het grote aantal mensen dat in de grafheuvels begraven is. In de twee heuvels samen zijn de resten gevonden van meer dan 40 personen: gewone begravingen en crematies. Opmerkelijk is dat deze grafheuvels een hele lange tijd zijn gebruikt, waarschijnlijk zijn er hele families bijgezet. De oudste dode is rond 1850 voor Christus begraven. De jongste is ca. 1500 jaar later bijgezet. De oudste doden waren bewoners van de boerderij die op 15 meter afstand van de grafheuvels is opgegraven. De grafheuvels lagen dus "in de achtertuin". Alle restanten van de grafheuvels zijn inmiddels opgegraven en de inhoud ervan is naar specialisten gebracht.

Mensenoffers?

Behalve crematies en begravingen zijn er ook twee "losse" schedels gevonden. De hoofden zijn hier heel bewust begraven, zonder de rest van het lichaam. Archeologen weten niet waarom de hoofden hier zijn begraven. Misschien is het een begrafenisritueel dat we niet kennen, maar het zouden zelfs mensenoffers kunnen zijn. Opvallend is ook de vondst van een paardenkaak. Deze vondst maakt duidelijk dat paarden destijds een belangrijke betekenis hadden. Eén crematie zat in een urn van aardewerk. Tijdens het vooronderzoek werd in de buurt van de grafheuvels al een grote bronzen speerpunt gevonden. Archeologen concludeerden toen al dat de speerpunt niet verloren was, maar hoogstwaarschijnlijk ook een offer is geweest.

Zeldzame ontdekking

De archeologen zijn zo enthousiast over deze grafheuvels, omdat het één van de eerste keren is dat er nog zoveel skeletten bewaard gebleven zijn. Grafheuvels zijn vooral bekend van de zandgronden en op

dergelijke grond blijven botresten nagenoeg niet bewaard. De grafheuvels uit Medel kunnen dus ook een goed idee geven over de inhoud van grafheuvels op de zandgronden elders in ons land, waar de menselijke resten geheel vergaan zijn. Verder onderzoek naar de skeletresten kan meer duidelijkheid gaan geven over familierelaties, leeftijd, geslacht en herkomst.

Bijna één miljoen vondsten

Tijdens de opgravingen zijn er bijna één miljoen vondsten gedaan in een periode van bijna een jaar tijd. De meeste vondsten (aardewerkscherfjes, vuurstenen gereedschappen en dierenbotten) komen uit de Steentijd en Bronstijd en zijn tussen de 6000 en 4000 jaar oud. Daarnaast zijn er ook vele jongere vondsten uit de IJzertijd en Romeinse tijd. De jongste vondsten komen uit de middeleeuwen en zijn zo'n 1000 jaar oud. Eerder kwam de opgraving bij Medel landelijk in het nieuws door de vondst van onder andere een beeld van de god Jupiter en een 'balsamarium', een zeldzaam bronzen zalfpotje met naakte figuren uit de Romeinse tijd.

Einde archeologische opgraving bedrijvenpark Medel

Eind september is de opgraving op de uitbreidingslocatie van het bedrijventerrein Medel volledig afgerond. Het onderzoek vond plaats in opdracht van Industrieschap Medel. Het was de grootste archeologische opgraving in de Betuwe sinds de aanleg van de Betuwelijn eind jaren '90. Archeologen van vijf archeologische bedrijven (ADC ArcheoProjecten, Archol, BAAC, RAAP, VUHbs) deden hier gezamenlijk onderzoek. Tientallen vrijwilligers van de AWN, Beoefenaars Archeologie Tiel en Omstreken (BATO), Oudheidkamer Tiel en de Historisch Kring Kesteren en omgeving (HKKO) assisteerden hen daarbij. Ook de provincie Gelderland is, als eigenaar van de vondsten, nauw betrokken geweest bij het onderzoek. Net als de gemeenten Neder-Betuwe en Tiel, die deel uitmaken van het bestuur van Industrieschap Medel.

Noot voor de redactie

Bij dit persbericht heeft u twee foto's ontvangen. U kunt deze foto's gebruiken met vermelding van de herkomst/maker:

- De foto van de bronzen speerpunt is gemaakt door het RMO.
- De reconstructie van een grafheuvel zoals deze gevonden wordt op zandgronden is van Quentin Bourgeois.

Voor vragen naar aanleiding van dit persbericht kunt u contact opnemen met mevrouw Nanny Roelen, telefoon (0344) 637 176 of e-mail nroelen@tiel.nl.